

LA DEMOGRAFIA ESPANYOLA I CATALANA AL SEGLE XIX

Règim demogràfic "antic", basat en l'alta natalitat, l'alta mortalitat, una elevada mortalitat infantil i de caràcter extraordinari (guerres, fams, epidèmies ...) i una baixa esperança de vida).

Creixement demogràfic molt lent i irregular, amb recessions intermitents.

SEGLES XVIII I XIX

REVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA A EUROPA

Millores i canvis en la medicina, en els hàbits higiènics i en la disponibilitat d'aliments (revolució agrícola i dels transports)

Caiguda de la mortalitat i manteniment d'una natalitat elevada (transició d'una demografia de "règim antic" a una de "règim modern").

Creixement intens i sostingut de la població europea al llarg del segle XIX.

TRETS DE LA DEMOGRAFIA ESPANYOLA

Es van mantenir uns índexs de natalitat i de mortalitat més elevats que a Europa.

- ⇒ Mortalitat al voltant del 30 x mil anual. Important incidència les mortalitats per epidèmies.
- ⇒ Natalitat entre el 34 i el 38 per mil anual.
- ⇒ Creixement vegetatiu al voltant del 6 per mil anual (inferior a la mitjana europea occidental).

i cal tenir en compte que ...

- La població espanyola va passar de 10 a 18'5 milions entre 1800 i 1900.
- No existeix cap cens fiable entre 1797 i 1857.
- Es produí una tendència de desplaçament de la població des del centre a la perifèria, on el creixement vegetatiu fou major.

A Catalunya...

- El creixement fou major (de 900.000 a 2 milions), amb un índex similar a l'europeu.
- Va augmentar el pes relatiu de Catalunya sobre el conjunt espanyol
- Va augmentar la densitat de població en determinades àrees, sobretot al litoral i a la zona agrícola de Lleida, mentre s'iniciava el despoblament de l'interior i la zona pirenaica.
- A final del segle XIX, la natalitat catalana es va situar en un índex similar a l'europeu (règim demogràfic "modern").

Època de grans moviments migratoris a Espanya

Inici de l'èxode de població del camp a les ciutats (Madrid i la perifèria peninsular). CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ URBANA.

Les zones més industrialitzades de Catalunya van atraure molta població en relació al seu creixement industrial.

L'arribada de mà d'obra va facilitar el procés d'industrialització de Catalunya, que disposava així de força de treball a baix preu.

Grans moviments migratoris al nord d'Àfrica i a l'Amèrica llatina. (gairebé 100.000 anuals a finals del segle)

L'emigració es va veure en part compensada amb el creixement demogràfic a causa de la natalitat.